

CONSILIUL ECONOMIC ȘI SOCIAL

Str. Dimitrie D. Gerota nr. 7-9, sector 2, București, cod poștal: 020027

Telefoane: 021.310.23.56, 021.316.31.34

Fax: 021.316.31.31

021.310.23.57, 021.316.31.33

Cod fiscal: 10464660

E-mail: ces@ces.ro

www.ces.ro

Membru fondator al Asociației Internaționale a Consiliilor Economice și Sociale și Instituțiilor Similare (AICESIS)

Membru al Uniunii Consiliilor Economice și Sociale și Instituțiilor Similare Francofone (UCESIF)

„Consiliul Economic și Social este organ consultativ al Parlamentului și al Guvernului în domeniile de specialitate stabilite prin legea sa organică de înființare, organizare și funcționare.” (Art. 141 din Constituția României revizuită)

Nr. 4221/17.06.2026

AVIZ

referitor la propunerea legislativă pentru modificarea și completarea Legii apelor nr.107/1996, precum și a Legii minelor nr.85/2003 (b356/3.06.2026)

În temeiul art. 2 alin. (1) din Legea nr. 248/2013 privind organizarea și funcționarea Consiliului Economic și Social, republicată, cu modificările și completările ulterioare, și art. 11 lit. a) din Regulamentul de organizare și funcționare, Consiliul Economic și Social a fost sesizat cu privire la avizarea *propunerii legislative pentru modificarea și completarea Legii apelor nr.107/1996, precum și a Legii minelor nr.85/2003 (b356/3.06.2026)*.

CONSILIUL ECONOMIC ȘI SOCIAL

În temeiul art. 5 lit. a) din Legea nr. 248/2013 privind organizarea și funcționarea Consiliului Economic și Social, republicată, cu modificările și completările ulterioare, în ședința din data de 17.06.2026, desfășurată online, conform prevederilor Hotărârii Plenului nr.86/17.05.2022, avizează **FAVORABIL** prezentul proiect de act normativ, cu următoarele **observații**:

- regimul iazurilor piscicole și al lacurilor de agrement în siturile Natura 2000:
 - noul art. 48¹ alin. (5) interzice construirea și exploatarea de iazuri piscicole și lacuri de agrement în ariile naturale protejate prevăzute la art. 5 alin. (1) lit. a) și b) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 57/2007, respectiv în ariile de interes național (parcuri naționale, rezervații științifice și naturale, parcuri naturale, monumente ale naturii) și în cele de interes internațional (situri ale patrimoniului natural universal, geoparcuri, zone umede de importanță internațională, rezervații ale biosferei). Interdicția nu acoperă, totuși, lit. c) a

aceluiași articol - siturile Natura 2000, respectiv siturile de importanță comunitară, ariile speciale de conservare și ariile de protecție specială avifaunistică. Această omisiune admite două lecturi:

- într-o primă interpretare, excluderea siturilor Natura 2000 din sfera interdicției absolute poate fi considerată o opțiune deliberată și conformă cu logica Directivei Habitate. Regimul instituit de art. 6 alin. (3) și (4) din Directiva 92/43/CEE, transpus prin art. 28 din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 57/2007, nu impune o interdicție categorică a activităților în rețeaua Natura 2000, ci o evaluare adecvată realizată caz cu caz, urmată de refuzul autorizării numai atunci când planul sau proiectul afectează negativ integritatea sitului, sub rezerva derogării pentru considerente imperative de interes public major. Din această perspectivă, o interdicție generală a oricărui iaz piscicol în întreaga rețea ar putea fi disproporționată în raport cu exigențele dreptului Uniunii.
- într-o a doua interpretare, omisiunea apare ca o inconsecvență a regimului instituit. Interdicția absolută aplicată ariilor de la lit. a) și b) este justificată în expunerea de motive tocmai prin amploarea fraudei documentate și prin faptul că avizul de gospodărire a apelor a fost folosit pentru a eluda evaluarea de mediu. Or, același risc se manifestă, cu intensitate cel puțin egală, în siturile Natura 2000, întrucât albiile minore, luncile și zonele inundabile în care se concentrează exploatarea agregatelor se suprapun frecvent peste situri de importanță comunitară sau arii avifaunistice. A institui o interdicție pentru categorii de arii adesea mai puțin expuse, lăsând în afara ei tocmai rețeaua cea mai afectată, creează o asimetrie greu de justificat.
- din acest motiv, soluția echilibrată nu constă în extinderea pură și simplă a interdicției la lit. c). Dacă legiuitorul alege, din considerente de proporționalitate și de conformitate cu Directiva Habitate, să nu instituie o interdicție categorică în siturile Natura 2000, atunci ar trebui, cel puțin, să garanteze că această categorie de lucrări - predispusă la abuz prin însăși natura ei extractivă - nu poate eluda filtrul evaluării adecvate. În procedura actuală, autoritatea de mediu decide în etapa de încadrare fie că proiectul nu necesită evaluare adecvată, fie că, având impact semnificativ asupra integrității siturilor, o necesită; tocmai această marjă de apreciere a permis, în practică, încadrarea proiectelor ca lipsite de impact semnificativ și scoaterea lor de sub evaluare. Se propune, prin urmare, completarea art. 48¹ în sensul că lucrările prevăzute la alin. (1), atunci când sunt amplasate în siturile prevăzute la art. 5 alin. (1) lit. c) din Ordonanța de urgență

- a Guvernului nr. 57/2007, sunt supuse în toate cazurile evaluării adecvate prevăzute la art. 28 din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 57/2007, fără posibilitatea excluderii în etapa de încadrare, concluzia favorabilă a acesteia constituind condiție prealabilă pentru emiterea avizului de gospodărire a apelor;
- asemenea soluție respectă logica evaluării caz cu caz, proprie rețelei Natura 2000, dar elimină posibilitatea ca proiectele din această categorie să fie tratate, în mod discreționar, ca neavând impact semnificativ — mecanismul care a stat, în fapt, la baza fenomenului pe care prezenta propunere îl combate;
- condiționarea avizului de gospodărire a apelor de existența actului de reglementare în domeniul protecției mediului:
- cadrul general integrează deja evaluarea adecvată în procedura de emitere a acordului de mediu, reglementată de Legea nr. 292/2018, și prevede expres că, pentru proiectele care intră sub incidența art. 28 din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 57/2007 și a art. 48 și 54 din Legea apelor nr. 107/1996, procedura de evaluare a impactului nu poate fi inițiată sau efectuată după ce lucrările au fost demarate ori proiectele realizate. Din acest motiv, o reluare a cerinței de evaluare în corpul Legii apelor ar fi redundantă; norma există deja;
 - se propune condiționarea expresă a emiterii avizului de existența prealabilă a actului de reglementare în domeniul protecției mediului - acordul de mediu sau, după caz, decizia etapei de încadrare - astfel încât avizul să nu mai poată fi emis în absența acestuia;
 - se impune, totodată, o precizare de ordin terminologic. Noul art. 95¹ incriminează funcționarea fără autorizație de mediu, act care privește etapa de operare a activității și intervine, prin urmare, în aval. Filtrul evaluării adecvate se situează însă în amonte, la nivelul actului de reglementare din faza de proiect. Pentru coerența regimului, este de dorit ca textul să lege explicit emiterea avizului de gospodărire a apelor de actul de reglementare din această fază, iar nu doar de existența ulterioară a autorizației de mediu.
- absența din textul propunerii a mecanismului de executare a garanției financiare pentru refacerea mediului (deși menționat în expunerea de motive):
- introducerea garanției financiare anuale prin noul art. 20¹ din Legea minelor reprezintă, în plan substanțial, soluția centrală a propunerii în materie minieră, prin trecerea de la o garanție constituită o singură dată la una constituită anual, actualizată cu rata inflației și calibrată astfel încât să acopere valoarea lucrărilor de refacere aferente fiecărui an. Eficacitatea acestei garanții depinde însă de

existența unui mecanism prin care ea să poată fi efectiv executată în ipoteza în care titularul nu realizează lucrările de refacere.

- expunerea de motive (pag. 37) descrie un asemenea mecanism, precizând că noul art. 31¹ ar reglementa executarea garanției la momentul încetării concesiunii miniere, situație în care autoritatea competentă și de reglementare execută garanția și asigură realizarea lucrărilor de refacere prin achiziție publică, în limita garanțiilor disponibile. Din analiza textului normativ rezultă, totuși, că Art. III nu cuprinde niciun punct care să introducă acest art. 31¹. Împrejurarea este confirmată și de o discontinuitate în numerotarea modificărilor aduse Legii minelor, care trece direct de la punctul 4 (modificarea art. 34) la punctul 6 (introducerea art. 34¹), lăsând neutilizat punctul 5 - poziție la care, potrivit economiei expunerii de motive, ar fi urmat să figureze mecanismul de executare;
 - *în absența unei asemenea dispoziții, garanția anuală rămâne o obligație de constituire lipsită de finalitate operativă, întrucât norma stabilește modul în care garanția se formează, dar nu și procedura prin care statul o poate valorifica pentru a acoperi costurile reale de refacere atunci când titularul nu și-a îndeplinit obligațiile.*
- pragul cantitativ pentru sancționarea depozitării de agregate fără acte de proveniență:
- noul art. 87 pct. 5¹ din Legea apelor sancționează contravențional depozitarea sau stocarea de agregate minerale, fără acte de proveniență, în cantități mai mari de 20 m³, în cazul persoanelor fizice și juridice. Expunerea de motive (par. 28) descrie însă aceeași măsură prin raportare la un prag de 10 m³, ceea ce relevă o necorelare între dispozitiv și motivarea propunerii.
 - dincolo de inconsecvența formală, pragul de 20 m³ ridică o problemă de fond. Instrumentul instituit prin acest text urmărește asigurarea trasabilității agregatelor și înlăturarea dificultății, semnalate în expunerea de motive, de a dovedi că materialul depozitat provine din exploatare neautorizate. Un prag de 20 m³ corespunde, totuși, aproximativ unei singure încărcături de transport, ceea ce restrânge sensibil sfera situațiilor în care obligația de documentare a provenienței devine operantă și slăbește, pe cale de consecință, tocmai instrumentul de control pe care norma intenționează să îl creeze.
 - din acest motiv, se propune corelarea dispozitivului cu expunerea de motive și stabilirea pragului la 10 m³, soluție care păstrează caracterul rezonabil al sancțiunii pentru cantitățile minore, dar asigură eficacitatea reală a mecanismului de trasabilitate.

- standardul lucrărilor de refacere a mediului:
- obligațiile instituite în sarcina titularilor de avize prin noul art. 48¹ alin. (3), precum și regimul garanției financiare din Legea minelor, fac trimitere la aducerea amplasamentului la condițiile de mediu și de gospodărire a apelor stabilite prin actele de reglementare, respectiv la realizarea lucrărilor prevăzute în proiectul de refacere a mediului. Niciuna dintre aceste dispoziții nu definește, totuși, un standard al refacerii din perspectiva conservării biodiversității.
 - în practica activităților extractive, noțiunea de refacere a mediului este înțeleasă, de regulă, ca stabilizare geotehnică și reconstrucție morfologică și peisagistică a amplasamentului, fără ca aceasta să implice în mod necesar și restabilirea funcțiilor ecologice ale zonei afectate. Or, în cazul exploatărilor din albiile minore, lunci și zone inundabile, refacerea limitată la umplerea și stabilizarea excavației nu este echivalentă cu refacerea habitatelor și a conectivității ecologice afectate de extracție, distincție cu relevanță directă pentru o federație al cărei obiect îl constituie conservarea biodiversității;
 - propunem ca, pentru lucrările prevăzute la art. 48¹ alin. (1) amplasate în interiorul sau în vecinătatea ariilor naturale protejate, lucrările de refacere a mediului să includă, alături de stabilizarea amplasamentului, obiective de reconstrucție ecologică a habitatelor afectate, stabilite prin actele de reglementare emise de autoritatea competentă pentru protecția mediului. O asemenea precizare asigură corelarea regimului de refacere cu finalitatea de conservare urmărită de legislația privind ariile protejate și evită reducerea obligației de refacere la o simplă readucere a terenului la o stare stabilă din punct de vedere geotehnic.

Președinte,
Sterică FUDULEA